

bodove, spočívala pevnejšie na plôškach zrezaných prstov Panny Márie. Toto vysvetlenie napomáha aj skutočnosť, že Kristov chrbát neďaleko podpažia, na miestach dotyku ruky Matky, je vydlabaný, vyhlbený tak, aby pre Máriine prsty bolo viac miesta. Toto vyhlbenie štyroch žliabkov je pôvodné a nachádza sa v nich pôvodná farba inkarnátu Kristovho tela.

⁵ Boli na žiadosť majiteľa-investora v priebehu prác doplnené ľahko odstraniteľnou voskovoživičnou zmesou a od originálu farebne odlišené.

⁶ Pôvodná polychrómia bola spontánne ošúchaná a až na drevo vyleštená na pravom podkolení, presnejšie pravom lýtku vo väčšej ploche neustálym dotykom rúk, čo bolo ponechané bez tmelenia a retuše.

⁷ Je málo pravdepodobné, že by bol ten istý majster pre kompozične menej dôležitú figúru súsošia riešil inkarnát druhoradým spôsobom, čo by mohlo potvrdiť (alebo vyvrátiť) totožnosť majstra polychrómistu.

⁸ Okraje pôvodne pozláteného bedrového rúška (na miestach dotyku s Kristovým telom) sú pretiahnuté na glejovo-kriedový podklad polymentovou vrstvou a zlatou citrónovožltou fóliou, na ktoré majster naniesol v ďalšom postupe prácu vrstvu telovej farby. Tieto úzke pruhy boli pod farbou inkarnátu nedotknuté a uchovali sa bezpečne ako zvyšky pôvodného zlátenia. Obnažené boli na niekoľkých miestach pri snímaní premalieb.

⁹ Pod modrou farbou opačných, rubových strán horného plášta Panny Márie sa našli taktiež fragmenty pôvodného gotického pozlátenia.

¹⁰ Táto modrá farba má za podklad farbu čiernu. Väčšie ostrovčeky sú na pravom kolene Panny Márie pod Kristovým telom a pod jej pravou rukou na padajúcom plášti. Boli ponechané bez doplnenia a bez retuší.

¹¹ Striebro s „Waschgoldom“ sa našlo na pravom rukáve a na spodnom rúchu dole v záhyboch okolo členkov Panny Márie.

Ladislav Šášky

Reštaurovanie ranobarokovej sochy Madony z Mestskej galérie v Bratislave

Mestská galéria v Bratislave začala v posledných rokoch robiť prípravu na znovusprístupnenie svojej zbierky starého umenia umiestnenej v bývalom kostole klarisiek. Začalo sa s architektonickým prieskumom a s reštaurovaním kostola a postupne sa dávali reštaurovať poškodené alebo v minulosti nevhodne upravené diela. Medzi dielami, ktoré boli vybraté na reštaurovanie, bola aj ranobaroková socha Madony, ktorá sa do zbierok Mestského múzea (z ktorého sa Mestská galéria vyčlenila) dostala už roku 1942.

Socha Madony bola po poslednej úprave, uskutocnenej niekedy v tridsiatych rokoch nášho storočia, zdanlivo v dobrom stave, v skutočnosti však jej červotočou rozožraté lipové drevo nebolo spevnené, socha bola nevkusne doplnená novými časťami a atribútmi a jej posledná polychrómia pôsobila veľmi neesteticky. Už na prvý pohľad bolo zjavné, že na soche treba vykonať viac odborných reštaurátorských úkonov, preto pri výbere plastík

profesorom akad. mal. Karolom Veselým pre študijné reštaurovanie na reštaurátorskom oddelení Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave bola práve táto plastika vybratá pre diplomovú prácu poslucháčky Dany Salamonovej.

Socha predstavuje typ stojacej Madony s dieťaťom na jednej ruke a so žezlom v druhej ruke. Mária je oblečená v tradičnom dvojdielnom rúchu, Ježiško s jablkom v ruke má na sebe košielku. Na hlavách oboch postáv boli korunky, v ľavej ruke Márie bolo žezlo. Už pri zbežnej prehliadke sa zistilo, že obe korunky i žezlo sú novými doplnkami, že rovnako boli doplnené pravá ruka Ježiška i ľavá ruka Márie, ako aj podstavec a Máriine črievice, a že na soche je niekoľko vrstiev novších polychrómií, ktoré sa s drevom dobre nespojili a začali opadávať.

Dana Salamonová po pridelení plastiky na diplomovú reštaurátorskú prácu urobila predbežný prieskum a do zápisu o stave diela podrobne